

PRAVILNIK

o Reliju terenskih vozila /Off Road Rally/ za 2011 godinu

Osnovne odredbe

Član 1.

Upravni Odbor SAMRS, ovim Pravilnikom utvrđuje osnove održavanja takmičenja u Off Road Rally-ju a na osnovama opšteg Pravilnika o auto, moto i karting sportu SAMS RS, međunarodnog sportskog pravilnika FIA i njihovih odgovarajućih dodataka.

Na prijedlog komisije za reli terenskih vozila Upravni odbor SAMRS-a utvrđuje kalendar takmičenja za šampionat Republike Srpske.

Član 2.

Na svakom pojedinom takmičenju proglašavaju se rezultati posada, ekipa klubova i ekipa sponzora, pod uslovom da se održe najmanje 3 (tri) takmičenja koja zadovoljavaju uslove iz Pravilnika. Rezultati za šampionat odnosno naslov prvaka biće određen na osnovu zbira osvojenih bodova sa svih održanih takmičenja umanjeno za jedno takmičenje na kojem je osvojeno najmanje bodova, ukoliko je održano više od četiri takmičenja.

Član 3.

Za redosljed u klasama, te ukupni redosljed na svakom pojedinom takmičenju, posade dobijaju bodove prema sledećoj tabeli:

Mjesto	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bodova	20	15	12	10	8	6	4	3	2	1

Član 4.

Na kraju svakog takmičenja, organizator je obavezan da u rezultatima naznači puna imena i prezimena vozača-suvozača, vozila AMK i sve podatke propisane Pravilnikom, kao i vremena postignuta na svakom specijalnom ispitu. Plasman vozača i suvozača, kao i generalni plasman određuje se na kraju takmičenja prema ukupnom zbiru kaznenih sekundi – bodova. Posada koja ima najmanji zbir kaznenih sekunda – bodova zauzima prvo mjesto, a slijede ostale posade sa većim brojem kaznenih sekundi – bodova. U slučaju da više posada ima isti zbir kaznenih sekundi – bodova, biće bolja posada koja ima bolje vrijeme na prvom specijalnom ispitu, a ako je vrijeme isto računat će se vrijeme sledećeg specijalnog ispita, itd.

Plasman klubova (AMK), koji posjeduju takmičarsku Licencu kluba, određuje se na osnovu zbira bodova koje su za plasmane u svojim klasama osvojile najviše tri najbolje plasirane posade iz dotičnog kluba (AMK).

U slučaju istog broja bodova na nekom takmičenju bolji plasman imaće klub:

- Čije posade imaju više boljih mjesta
- Čije posade koje se boduju za plasman klubova imaju manji zbir kaznenih sekundi – bodova.

Svaka ekipa sponzora može prijaviti, isključivo pismenim putem, najviše tri člana, čiji najmanji zbir kaznenih bodova određuje najbolju ekipu, bez obzira na klasu.

Ekipa sponzora mora posjedovati važeću Licencu izdatu od strane SAMRS-a.

Vozač u toku takmičarske sezone ne može mijenjati ekipu sponzora.

Stručna služba SAMSRS-a je obavezna dostaviti organizatoru takmičenja, najkasnije do početka verifikacije, imena takmičara registrovanih za ekipe sponzora koje posjeduju licencu.

Član 5.

Elementi takmičenja ne smiju sadržavati nikakvu vrstu vožnje koja je suprotna važećem Zakonu o bezbjednosti saobraćaja na području na kojem se takmičenje održava.

Kod održavanja specijalnih ispita, organizator je dužan poduzeti mjere i radnje predviđene zakonom, pravilnicima FIA, te pravilnikom o auto-moto i karting sportu VK:

1. Plan osiguranja u skladu sa FIA dodatkom IV,
2. Onemogućiti pristup vozila trećih lica,
3. Prisustvo sudija i redara na kritičnim dijelovima staze (u skladu sa Planom osiguranja),
4. Vozila za pomoć i za zatvaranje staze,
5. Odgovarajući sistem radio veze za rukovođenje takmičenjem (u skladu sa Planom osiguranja).

Organizator takmičenja mora raspolagati oglasnom pločom za objavljivanje biltena i rezultata.

Član 6.

Svako pojedinačno takmičenje u pogledu sportskih elemenata mora ispunjavati slijedeće uslove:

1. Dužina itinerera iznosi najmanje 30 km.
2. Ukupna dužina pojedinačnih specijalnih ispita iznosi od 100 m do 10 km,
3. broj specijalnih ispita ne može biti manji od 3. Na istoj lokaciji specijalni ispit se može voziti najviše po dva puta u jednom smijeru.
4. Specijalni ispiti održavaju se na putevima sa makadamskom podlogom i zemljanim putevima, kao i na ostalim terenima (šljunak, pijesak, zemlja) specijalno trasiranim i obilježenim,
5. prosječne brzine u pojedinim sektorima ne smiju biti veće od 50 km.
6. Specijalni ispiti brzine na zatvorenim stazama, na makadamskoj podlozi i ne duži od 3 km nemaju ograničenje brzine.

Organizator je dužan da licencira specijalne ispite prije ovjere posebnog pravilnika od strane Komisije za licenciranje.. Organizator je obavezan da pribavi odobrenje od nadležnog organa MUP-a za održavanje takmičenja, a prema planu sigurnosti koji je sastavni dio licence staze. Staze koje se nalaze van kategorisanih puteva moraju biti vidno obilježene (trakama, konopcima, gumama i sl.), a na tim mjestima moraju biti obezbijeđeni sportski funkcioneri koji će evidentirati svako kraćenje staze što povlači diskvalifikaciju sa takmičenja.

Uslovi za takmičare

Član 7.

Pravo učešća na takmičenju za Šampionat Republike Srpske imaju svi pojedinci koji posjeduju vozačku dozvolu "B" kategorije, vozač I suvozač, takmičarsku licencu najmanje klupskog ranga izdatu od strane SAMSR-a, policu životnog osiguranja, kao i ličnu opremu ((kaciga, kombinezon, preporučuje se oprema propisana FIA dodatkom za auto-rally takmičenja).

Vozači iz drugih ASN pored navedenih uslova, moraju na verifikaciji predložiti i saglasnost za nastup izdatu od svog saveza.

Učesnici turističkog dijela rallya moraju posjedovati vozačku dozvolu "B" kategorije, te popunjen potpisan obrazac izjave da voze na sopstveni rizik.

Učesnici turističkog dijela rallya ne mogu voziti specijalne ispite brzine.

Uslovi za vozila

Član 8.

Vozila za takmičenja moraju ispunjavati sve uslove koje zahtijevaju propisi za vozila u javnom saobraćaju. Dopušten je i nastup vozilima sa probnim tablicama uz obaveznu potvrdu o obavljenom tehničkom pregledu, ali ta potvrda ne smije biti starija od sedam (7) dana.

Sve ostale odredbe u vezi sa uslovima za takmičarska vozila, a koje nisu navedene u ovom Pravilniku, primjenjivaće se iz tehničkog pravilnika SAMS RS, njegovih dodataka i saopštenja tehničke komisije. Sva prijavljena vozila, zavisno od međuosovinskog rastojanja, biće podijeljena na 3 klase i to:

- klasa I do 2300 mm
- klasa II do 2301 do 2600 mm
- klasa III preko 2601 mm

Vozila koja se takmiče u Šampionatu BIH u svim klasama moraju posjedovati motor "prve ugradnje" tj. Motor pripadajuće kubikaže neovisno o marici I tipu, +15% odstupanja. Ostale prepreke na vozilima dozvoljavaju se po tehničkim uputstvima za grupu "H".

Sva takmičarska vozila moraju posjedovati zaštitni luk (roll bar), a preporučuje se "kavez" i "H" pojas dok je aparat za gašenje požara obavezan. SAMS RS će svake godine odrediti firme koje će davati certifikat za valjanost zaštitnog luka – kaveza.

Uslovi za organizovanje takmičenja

Član 9.

Svaka posada koja nastupa na takmičenju može imati prateća vozila. Svako prateće vozilo mora biti jasno označeno startnim brojem posade u čije ime mora biti prijavljeno. Prateća vozila mogu takmičarima pružiti isključivo tehničku pomoć na njihovim vozilima (popravke, snabdijevanje gorivom, mazivom i sl.). Isključuje se svaka pomoć takmičarima u pogledu elemenata takmičenja. Organizator svakog takmičenja dužan je osigurati posebno vozilo za izvlačenje i prevoz neispravnih i oštećenih vozila koje će po potrebi, tokom ili nakon završetka svake etape ili cijelog takmičenja, premjestiti nepokretno vozilo na za to odgovarajuće mjesto. Zone (ako takve postoje) u kojima je zabranjeno pružanje tehničke pomoći, moraju biti označene u putnoj knjizi. Unutar tih zona sve popravke i punjenje goriva mogu izvršiti samo takmičari koristeći isključivo opremu smještenu u takmičarskom vozilu. U zonama vremenskih kontrola i na specijalnim ispitima zabranjene su bilo kakve popravke ili pomoć drugih lica.

Prijave za takmičenje

Član 10.

Prijave za učešće na takmičenju moraju se podnijeti organizatoru u roku propisanom u Posebnom pravilniku takmičenja. Obaveza je svih takmičara da se prijave najkasnije 3 (tri) dana prije početka istog. Poslije ovog roka, organizator može zamijeniti takmičarski automobile nekim drugim koje je prijavio na prijavnom listu sve do tehničkog prijema, ali i taj drugi automobile mora biti iste klase kao i prethodni. Ako se za vrijeme tehničkog prijema pokaže da neko vozilo ne pripada klasi u kojoj je prijavljeno, može biti svrstvano u odgovarajuću klasu. Odluku o tome donosi Sportska komisija takmičenja na prvoj sjednici na osnovju izvještaja Tehničke komisije organizatora (TKO). Potpisivanjem prijave, takmičari se obavezuju da će se pridržavati propisa o auto-moto sportu SAMS RS, te Međunarodnog sportskog pravilnika FIA.

Organizator takmičenja ima pravo odbiti prijavu pojedinačnog takmičara bez navođenja razloga zbog kojih je to učinio (prema članu 74. Međunarodnog sportskog pravilnika FIA).

Organizator takmičenja ima pravo odbiti prijavu pojedinog takmičara bez navođenja razlog zbog kojih je to učinio (prema članu 74. Međunarodnog sportskog pravilnika FIA).

Startarina za takmičenje

Član 11.

Prilikom verifikacije i tehničkog pregleda, svaki takmičar obavezan je uplatiti startarinu čiju visinu određuje SAMS RS svojom godišnjom odlukom.

Puni iznos startarine biće vraćen:

- a) Takmičarima čije prijave nisu prihvaćene,
- b) Svim takmičarima, ako se takmičenje ne održi,
- c) Organizatori mogu vratiti određeni postotak startarine onim takmičarima koji nisu mogli nastupiti na Off Road Relly-u , ali ne zbog svoje greške.Odluku o tome donosi organizator takmičenja.

Startna lista, startne tablice i startni brojevi

Član 12.

Prva starta posada sa najmanjim startnim brojem u svojoj klasi, a redoslijed klasa određuje direktor takmičenja. Startne brojeve određuje organizator takmičenja u skladu sa pravilima odgovarajućeg dodatka Međunarodnog sportskog pravilnika FIA. Na prioritetnoj listi biće uvršteni oni takmičari koji su prethodne godine osvojili u svojoj klasi prvih deset mjesta.Prioritetnu listu utvrđuje Komisija za reli terenskih vozila za svaku kalendarsku godinu. Ostale startne brojeve dodjeljuje organizator.

Reklamiranje na takmičenju

Član 13.

Takmičarima je dopuštena upotreba svih vrsta reklama na svojim takmičarskim vozilima sve dok:

- a) je to u skladu sa nacionalnim zakonima, te odredbama SAMS RS i FIA,
- b) reklame nisu postavljene na mjestima predviđenim za registarske tablice i takmičarske brojeve,
- c) one ne smanjuju vidokrug takmičara.

Obavezne reklamne naljepnice sponzora takmičenja, koje obezbjeđuje organizator i koje ne može odbiti nijedan takmičar, nalaziće se na poklopcu motora i drugim dijelovima vozila.

Ako takmičari ne žele na svoja takmičarska vozila staviti obavezne reklamne naljepnice sponzora takmičenja, istima start neće biti dozvoljen. Zabranjeno je da naljepnice, propagandne poruke i sl. budu naljepljene na staklima vozila, osim reklamne naljepnice na vjetrobranu vozača širine najviše 10 cm i jedna naljepnica širine najviše 8 cm na zadnjem staklu vozila.

Vremenski karton (time card)

Član 14.

Na startu svakog takmičenja posada dobija vremenski karton sa vremenskim podacima vožnje. Ovaj karton se mora dati na uvid službenoj osobi na njen zahtjev, posebno na kontrolnim mjestima gdje se on ovjerava. Podaci u vremenskom kartonu ne smiju se prepravljati, ne smije se ništa dodavati, ako to nije odobrila ili napravila službena osoba na vremenskoj kontroli, koja to ovjerava svojim potpisom. Ako na vremenskom kartonu nedostaje ovjera ili ako ga takmičar nije uručio na vremenskoj kontroli (VK) u vremenskom intervalu koji je dopušten kao najveće dopušteno zakašnjenje, biće isključen sa takmičenja. Takmičari su dužni pridržavati se vremena predviđenog za prolaz pojedinih veznih sektora. Odstupanje od predvišenog vremena, podliježe vremenskoj kazni. Organizator takmičenja je takođe dužan kod određivanja vremena prolaska kod pojedinih veznih sektora uzeti u obzir uslove na stazi i specifičnosti saobraćaja na pojedinim dijelovima staze. Prosječne brzine na veznim sektorima koje se voze u otvorenom javnom saobraćaju ne mogu biti veće od 50 km/h. Dopušteno odstupanje od ove odredbe je 20%. Bilo koja razlika u vremenima unesenim u vremenski karton i u onim službenim dokumentima takmičenja, biće predmet ispitivanja i konačne odluke žirija takmičenja.

Vremenski karton mora se predati ciljnoj kontroli na kraju prve dionice takmičenja, odnosno na kraju takmičenja, ako se cijeli relj vozi kao jedna dionica. Ako postoji više dionica, na startu svake slijedeće dionice, organizator takmičenja će uručiti takmičaru novi vremenski karton. Svaki takmičar odgovara za svoj vremenski karton i za tačnost unesenih podataka u njega.

Itinerer, putna knjiga (road book)

Član 15.

Organizator takmičenja je dužan svakoj posadi osigurati podoban opis itinerera (road book – putna knjiga) sa tačnim opisom kontrolnih mjesta, opisom lokacija,

specijalnih ispita i opisom cijele takmičarske staze. Putna knjiga mora biti izrađena prema propisima SAMS RS i FIA, a takmičari će je dobiti prilikom tehničkog pregleda takmičarskih vozila i verifikacije takmičara na takmičenju ili neposredno prije starta svake etape. Udaljenosti u putnoj knjizi i cijelom itinereru utvrđuje organizator takmičenja i one ne mogu biti predmet reklamacije. Smetnje na stazi, saobraćajne nezgode. Spuštene rampe i sl. Takoše ne mogu biti predmet žalbi. U slučaju da iz bilo kojeg razloga dio predviđenog itinerera («viša sila») takmičari ne mogu voziti, organizator može odlukom Žirija otkazati taj dio takmičenja o čemu će takmičare izvijestiti na vremenskoj kontroli koja slijedi na toj dionici. O promjenama nastalim tokom samog takmičenja, takmičare treba obavijestiti na kontrolnim mjestima, tražeći potpis vozača kao dokaz da su o promjeni informisani.

OPISI ELEMENATA TAKMIČENJA

Tehnički prijem

Član 16.

Svaka posada koja učestvuje na takmičenju prema dobijenom rasporedu, mora doći na tehnički prijem u predvišenom vremenu. Svako vozilo koje dođe na tehnički prijem izvan svog vremena, neće moći startati na takmičenju osim ako je do kašnjenja došlo usljed više sile. U tom slučaju penalizira se zakašnjenje prema posebnom Pravilniku takmičenja. Ako se utvrdi na tehničkom prijemu da pojedina vozila nisu ispravna, Žiri takmičenja može tim takmičarima dati određeno vrijeme za popravak. Nijedno vozilo koje ne odgovara propisima ne smije startati. Tehnički prijem vozila prije starta takmičenja je osnovne prirode (utvrđivanje identiteta takmičara, posjedovanje vozačke dozvole «B» kategorije, vrsta vozila, tip, klasa, posjedovanje osiguranja itd.). Potom slijedi, po potrebi, identifikacija vozila i šasije. Takmičar ne mora biti lično prisutan na tehničkom pregledu, ako je u pismenoj formi odredio svog zastupnika. Dodatne tehničke provjere takmičara i vozila mogu biti obavljene u bilo koje vrijeme tokom takmičenja kao i nakon njegovog završetka primjenjujući sve odredbe Pravilnika o auto sportu SAMS RS. Takmičar je odgovoran za ispravnost svog vozila dok traje takmičenje. Identifikacione oznake postavljene od strane organizatora takmičenja, moraju biti nedirnete tokom takmičenja. Ukoliko one nedostaju dolazi do isključenja sa takmičenja. Ako se otkrije prevara bilo koje vrste, a posebno oko identifikacionih oznaka biće isključen takmičar kao i ostale osobe koje su u tome učestvovala.

Upoznavanje staza

Član 17.

Da bi svim posadama omogućio jednake uslove za takmičenje, organizator takmičenja će tek na tehničkom prijemu takmičarskih vozila ili neposredno prije starta svake etape, podijeliti svim takmičarima knjigu itinerera-putnu knjigu (road book)

S t a r t

Član 18.

Vozila će startati i prema redosljedu naznačenom u startnoj listi, od najmanjeg broja prema najvećem (klase I, II, III, pri čemu redosljed klasa određuje direktor takmičenja). Vozila startaju sa upaljenim motorom. Vozilo može startovati na početku

rallya, na vremenskim etapama, te specijalnim ispitima ukoliko se u njemu nalaze oba člana posade.

Posada koja se na st artu pojavi sa zakašnjenjem manjim od 15 minuta može startati sa upisanim novim vremenom , a na obračunu će joj biti upisani kazneni bodovi.

Kontrole – opšta pravila

Član 19.

Sve kontrole, vremenske i prolazne, specijalni ispitit, start i cilj, moraju biti obilježeni i formirani po pravilima FIA za relly takmičenja.

Sudije moraju biti u vidokrugu dolazećeg vozila, te posebno obilježene.

Vremenska kontrola (VK)

Član 20.

Svaka posada dužna je da se pojavi sa svojim vozilom u propisano vrijeme, u sve vremenske kontrole koje su predviđene i naznačene u putnom-vremenskom kartonu. Posada je odgovorna za pravovremeno podnošenje putnog kartona sudiji kontrole na ovjeru.

- a) Zona vremenske kontrole obilježena je okruglim tablama prečnika 23,5 cm.

Početak zone označen je upozoravajućom tablom sa ucrtanim časovnikom na žutom osnovi – podlozi na udaljenosti oko 20 m. U smijeru vožnje nalazi se kontrolno mjesto sa sudijskim stolom označeno tablom istog oblika i sa istim simbolom , ali na crvenoj osnovi – podlozi. Kraj zone nalazi se na oko 10 m dalje i označen tablom narandžaste podloge sa tri kose crte.

- b) takmičarsko vozilo smije ući u zonu kontrole 1 min. Prije početka trajanja regularnog minuta koji je za dotičnu kontrolu naveden u putnom- vremenskom kartonu. Putni karton predaje se sudiji na kontrolu u toku trajanja regularnog minuta za to vozilo. Za svaki započeti minut ranijeg ili kasnijeg ulaska u vremensku kontrolu, van vremena opisanog u prethodnom stavu, posada će biti kažnjena. Regularni minut počinje u vrijeme koje je navedeno u putnom kartonu i traje 59 sek. Tj. Do slijedećeg punog minuta.
- c) Takmičarsko vozilo mora napustiti zonu vremenske kontrole u smijeru nastavka itinerera, odmah po isteku regularnog minuta. U protivnom duže zadržavanje ima za posljedicu isključenje sa daljeg takmičenja.
- d) Posada koja zakasni može odmah nastaviti vožnju po ovjeri putnog kartona, a unijeto vrijeme je istovremeno i vrijeme starta na slijedeću etapu. Posada je dužna da prema tom vremenu preračuna vrijeme prolaska ostalih vremenskih kontrola do prve neutralizacije, poslije koje će posada startovati prema vremenu naznačenom u putnom kartonu.
- e) Posada može kasniti ukupo na svim etapama, između vremenskih kontrola najviše 30 min. Do prve neutralizacije. Svako veće zakašnjenje povlači isključenje sa daljnjegeg takmičenja
- f) Sve operacije njeranja vremena temelje se na zvaničnom vremenu službe **125**.

Dopuštena odstupanja sudijskih časovnika iznose 10 sek. I takmičari su dužni da u tim granicama podešavaju svoje časovnike. Radi izbjegavanja nesporazuma, sudija vremenske kontrole pokazuje istekle minute. To znači da svako kontrolno mjesto mora biti snabdjeveno brojevima od 0-59 dovoljne veličine da se jasno može vidjeti sa udaljenosti od 20 m.

- g) Vremenske kontrole se otvaraju 30 min. prije predviđenog prolaska prve posade, a zatvaraju 30 minuta poslije predviđenog prolaska zadnje posade.
- h) Zona vremenske kontrole smatra se zatvorenim prostorom za parkiranje i u istoje se zabranjuje bilo kakva intervencija ili primanje pomoći sa strane.
- i) Organizator zadržava pravo da ukine ili premjesti pojedine vremenske kontrole o čemu mora blagovremeno obavijestiti sve učesnike takmičenja.

Prolazna kontrola (PK)

Član 21.

Svaka posada dužna je prijaviti se na prolaznim kontrolama koje su naznačene u putnom kartonu, iste da isti ovjeri, bez obzira na vrijeme.

- a) Polazna kontrola označena je na isti način kao i vremenska, s tim što su na tabli umjesto časovnika ucrtani pečati.
- b) Takmičarsko vozilo može nastaviti vožnju odmah po ovjeri kartona. U putni karton se ne upisuje vrijeme prolaska.
- c) Prolazna kontrola otvara se 30 min. prije, a zatvara se 30 min. poslije predviđenog prolaska prve – zadnje posade, računato na bazi prosječne brzine na etapi.
- d) Organizator zadržava pravo da ukine ili premjesti pojedine prolazne kontrole o čemu mora blagovremeno obavijestiti sve učesnike takmičenja.

Ispit spretnosti (IS)

Član 22.

Ispit spretnosti (IS) se vozi na zatvorenom poligonu po sistemu «što manje upotrijebljenog vremena – bolji plasman». Pri tome je potrebno da posada obavi sve predviđene elemente i to na propisan način. Organizator mora osigurati staze specijalnih ispita od pristupa trećih lica i vozila. Boduju se redosljed na takmičenju, a raspoređuju se duž itinerera i ulaze u program takmičenja. Lokacije, opisi i skice pojedinih IS daje organizator po Posebnom pravilniku takmičenja. Posade voze sve posebne ispite na vlastitu odgovornost i organizator ne može preuzeti nikakve rizike u tom smislu. Na ispitima spretnosti ukupno utrošeno vrijeme mjeri se i registruje sa tačnošću od 1/10 (jedne desetinke) sekunde, odnosno 1/100 (jedne stotinke) sekunde. Na mjerenje vremena ne mogu se uložiti prigovori. Redosljed starta na ispitu spretnosti dužni su takmičarima saopšti sportski funkcioneri na startu. Start ispita spretnosti je iz mjesta, a motor vozila mora na startnoj liniji raditi. Start ispita spretnosti obavlja se tako da takmičar zaustavi vozilo ispred starta, sportski funkcioner upiše u karton vrijeme predvišeno za start u satima i minutama. Starter ispita spretnosti će glasno saopštiti takmičarju posljednjih « 30-15-10» sekundi do starta, a posljednjih pet sekundi odbrojaće po jednu. Nakon toga slijedi znak za start i takmičar mora odmah krenuti. Prijevremeni start kažnjava se kaznom od jedne

minute. Posada koja ne obavi ispit spretnosti dobit će određeni broj kaznenih bodova, kao i za pogrešno obavljen ispit.

Ispit tačnosti (IT)

Član 23.

Ispit tačnosti (IT) se vozi na itinereru takmičenja i to tako da posade dobivaju kaznene bodove za svako prijevremeno ulaženje ili kašnjenje pri dolasku na kontrolno mjesto. Vrijeme vožnje na ispitu tačnosti se određuje unaprijed i ne može se mijenjati. Takmičar treba na kontrolno mjesto da dođe u vrijeme koje je propisano u takmičarskom kartonu. Svako odstupanje od tog vremena +/- sportski funkcioner na cilju ispita tačnosti će unijeti takmičarski karton, a komisija za obračun rezultata će mu za to odstupanje dodijeliti kaznene bodove. Takmičar koji ovaj ispit obavi na nepropisan način će dobiti maksimalan broj negativnih bodova. Pod prijetnjom isključenja sa takmičenja, takmičari ne smiju voziti u suprotnom smjeru od onog koji je zadat Pravilnikom. Mjerenje vremena na ovom ispitu se obavlja na isti način kao i na ispitu spretnosti. Procedure na startu ispita tačnosti i na njegovom cilju su također iste. Ispiti tačnosti se mogu obavljati na putevima koji su otvoreni za javni saobraćaj, ali njegove brzine se moraju prilagoditi da nikad ne prelaze 30 km/h. U toku vožnje, na dionici koja je predviđena za ispit tačnosti, takmičarska vozila se ne smiju zaustavljati, ali mogu voziti polako. Dužina ispita tačnosti se kreće od 100 metara do 10 kilometara.

Specijalni ispit

Član 24.

Specijalni ispiti koji se boduju za plasman, raspoređuju se po itinereru i unose u program takmičenja. Lokacije, opise i skice pojedinih ispita daje organizator u putnoj knjizi – radar.

- Posada koja ne izvrši-obavi specijalni ispit ili ne ispuni sve njegove elemente, biće isključena sa takmičenja.
- Takmičar vozi sve ispite na svoj rizik. Organizator obezbjeđuje zatvaranje staze, osigurava gledaoce i sudije od nezgode.
- Vrijeme na specijalnim ispitima mjeri ovlaštena mjerna služba organizatora elektronskim instrumentima 1/100
- Sudije na startu saopštavaju posadi vrijeme starta
- Start specijalnog ispita obavlja se tako što se posada zaustavi ispred linije starta, nakon čega sudija upisuje u vremenski karton vrijeme predviđeno za start (čas i minut). Po upisivanju vremena sudija vraća vremenski karton. Posada može da napusti mjesto starta tek kad od sudije dobije znak za start. Sudije će na startu glasno saopštiti preostalih 30 sek. Do starta, zatim 15 pa 10 sek, a posljednjih 5 će odbrojavati po jednu. U trenutku kada istekne posljednja sekunda, sudija daje znak za start. Start prije datog znaka kažnjava se kao pogrešan start. Sudija na startu specijalnog ispita mora biti višeg ranga.
- Cilj specijalnog ispita je leteći i zaustavljanje na ciljnoj liniji je zabranjeno pod prijetnjom diskvalifikacije. Na udaljenosti od 100-300 m poslije linije cilja,

posade su dužne da se zaustave ispred table «STOP», gdje će im sudija u vremenski karton upisati vrijeme prolaska kroz cilj (čas, minut, sekund)

- Za neuspjeli start posada je sama odgovorna i ne može da ga ponovi, a u slučaju kvara na vozilu ili nezgode mora da ukloni vozilo sa puta i obezbjedi, tj. oslobodi mjesto nezgode.
- Na specijalnim ispitima obavezno je prisustvo u vozilu oba člana posade, sa zaštitnim kacigama na glavama, kombinezonima i aparatom za gašenje postavljenom na pristupačnom mjestu u vozilu. Tokom cjelokupnog takmičenja obavezna je upotreba sigurnosnih pojaseva.

Specijalni ispit – obilježavanje

Disciplina u vožnji

Član 25.

Svi učesnici dužni su da se pridržavaju saobraćajnih propisa. Takmičari su naročito dužni da poštuju ograničenje brzine na putevima, a posebno za vrijeme vožnje kroz naseljena mjesta. Od ovoga se izuzimaju ograničenja na stazama za specijalne ispite koje su zatvorene i obezbjeđene. Kao posebno teški prekršaji discipline koji se kažnjavaju isključenjem sa takmičenja smatraju se: ometanje preticanja, zaustavljanje vozila na stazi bez posebnog razloga, vožnja obrnutim smjerom od predviđenog na specijalnom ispitu, napuštanje mjesta nezgode na javnom putu, ometanje takmičara na specijalnim ispitima, uklanjanje službenih oznaka, ometanje rada sudija.

Prijave o prekršajima discipline na posebnim ispitima i itinereru, podnose sudije, takmičari i redari Sportskoj komisiji takmičenja.

Penalizacija

Član 26.

- **Vožnja po itinereru**

Svaka posada dužna je obaviti vožnju po propisanom itinereru u cjelosti.

Za neobavljenu vožnju po zadatom itinereru povlači za posljedicu – diskvalifikaciju, ka i za:

1. neovjerene vremenske kontrole
2. neovjerene prolazne kontrole

Za svaki minut ulaska u vremensku kontrolu, prije ili poslije zadatog vremena u putnoj knjizi posada će dobiti 120 KB

Gubitak putne knjige povlači diskvalifikaciju.

- **Brzinski ispit - BI**

Vozi se u okviru etape; neobavljanje BI povlači gubitak plasmana u konačnom poretku. Posada može završiti takmičenje bez plasmana; vrijeme trajanja BI mjeri se elektronski i iskazuje 1/100. Svaki sekund trajanja BI nosi 1 KB.

- **Ispit spretnosti – IS**

Ispit spretnosti vozi se prema Pravilniku za reli takmičenja terenskih vozila Član 22. Rezultat ispita tj. Utrošeno vrijeme vožnje izraženo u sekundama pretvoreno u KB po principu 1 sek. = 1 KB.

1. oboren čunj 50 KB
2. kontrolni čunj 150 KB
3. neobavljen ili nepravilno obavljen ispit (IS) 300 KB

• **Ispit tačnosti – IT**

Ispit tačnosti vozi se prema Pravilniku za reli takmičenja terenskih vozila Član 23.

1. rušenje posebnih prepreka (kapija ili čunj) 50 KB
2. stajanje u mjestu u zoni cilja 50 KB
3. neobavljen ili nepravilno obavljen ispit (IT) 300 KB

Organizator je obavezan izvesti najmanje 1 (jedan) IT da bi takmičenje bilo regularno. Neophodno je da se izveze 60 % itinerera i najmanje tri specijalna ispita (BI, IS, IT).

Organizator zadržava pravo da uvede i druge načine dodatnog bodovanja, što se reguliše Posebnim pravilnikom. Svaki akreditovani sudija na takmičenju može da podnese prijavu Sportskoj komisiji i za druge vrste prekršaja koje učini posada (saobraćajni prekršaj, nekorištenje pojasa i kacige i sl.). Sportska komisija može naknadno sankcionisati bez prava žalbe takmičara kod isticanja konačnih rezultata.

Konačan plasman posada određuje se po principu manjeg broja KB.

U slučaju istog broja bodova bolja posada je ona koja ima bolje vrijeme na brzinskom ispitu, zatim ispitu spretnosti, te ispitu tačnosti.

Po istom principu određuje se i poredak klubova.

Bodove koje dobije vozač na pojedinom takmičenju dobija i suvozač.

Suvozač može u toku sezone promjeniti više vozača i suvozača, s tim da vozaču ostaju za konačan plasman njegovi osvojeni bodovi.

Prelazne i završne odredbe

Član 27.

Tumačenje ovog Pravilnika je u nadležnosti Komisije za reli terenskih vozila SAMSRS-a

Banja Luka, _____ 2011.

Predsjednik komisije:

Predsjednik UO

.....
/Milan Mačković/

.....
/Milan Savić/